

III. METEOROLOGIA I ESTAT DELS EMBASSAMENTS

2. ESTAT DELS EMBASSAMENTS

El clima de la Comunitat Valenciana és de tipus mediterrani, caracteritzat per tindre hiverns suaus, estius secs i calorosos i un règim de pluges irregular que, a vegades, és de tipus torrencial. Per això, a fi de millorar la seguretat davant de les possibles inundacions, la regulació dels cabals mínims ecològics, la producció d'energia, així com la regularitat en el subministrament d'aigua per a consum humà, industrial i agrícola, es fa necessari disposar d'una xarxa d'embassaments que permeta ordenar el cabal dels cursos d'aigua.

Cal indicar que la gestió de l'aigua embassada que proveïx la Comunitat Valenciana correspon en un 71,3 % a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (<https://www.chj.es>), i el 28,7 % restant a la Confederació Hidrogràfica del Segura (<https://www.chsegura.es>). La capacitat conjunta d'emmagatzematge de les dos conques ascendix a 3.969,7 hm³.

Durant l'any 2024, el volum total d'aigua embassada de què va disposar la Comunitat i la resta de territori de les demarcacions del Xúquer i del Segura ha sigut, de mitjana, de 1.634,0 hm³ (41,2 % de la capacitat total), que suposa una baixada del 12,6 % enfront dels 1.869,0 hm³ emmagatzemats l'any 2023 (gràfic 3.3 i quadre 3.3).

Durant el 2024 les reserves d'aigua a la Comunitat Valenciana han crescut des de gener (39,7 %) fins a aconseguir el màxim el mes d'abril (47,7 %). A partir d'eixe moment han davallat fins a un mínim del 34,0 % al setembre, degut fonamentalment a l'hivern i la primavera, que han sigut secs, segons AEMET. Amb les precipitacions de la tardor, que ha resultat *extremadament humida*, s'ha invertit la tendència i l'any ha finalitzat amb una ocupació del 41,9 % (gràfic 3.4).

El volum mitjà emmagatzemat en 2024 pels sistemes Sénia, Palància i Millars, que proveïxen d'aigua la zona nord de la Comunitat Valenciana, ha sigut de 59,9 hm³ (29,2 % de la seua capacitat), segons s'observa en el quadre 3.4, per la qual cosa s'ha aconseguit nivells inferiors als de l'any anterior (44,7 %). El volum d'aigua embassada ha disminuït entre gener i agost, el setembre, s'ha recuperat lleugerament i les pluges d'octubre han fet que les reserves s'incrementen de manera important. La recuperació ha seguit fins que ha finalitzat l'any, amb una capacitat embassada del 52,0 % (gràfic 3.5).

En els embassaments del sistema Xúquer-Túria el volum mitjà embassat durant l'any 2024 ha sigut de 1.331,8 hm³ (51,9 % de la seua capacitat), com es mostra en el quadre 3.5. Les reserves embassades en este sistema han sigut inferiors a l'any anterior fins al mes d'octubre. Els nivells màxims s'han aconseguit el mes d'abril, amb un 60,3 % de la seua capacitat i al final de desembre hi havia 1.304,3 hm³ emmagatzemats (gràfic 3.6).

El riu Xúquer disposa d'embassaments per a consum humà, agrari i industrial (Alarcón, Contreras, Tous-la Ribera, Escalona, Bellús i Forata) i altres d'ús hidroelèctric (La Toba i els del Complex Cortes). El distint ús dels embassaments fa que la seua regulació i, per tant, el seu nivell de reserves siga diferent. En la conca del riu Xúquer, els embassaments d'Alarcón i Contreras són els de més importància, ja que suposen el 65,9 % de la seua capacitat. El d'Alarcón ha retingut durant 2024 un terme mitjà de 673,9 hm³, la qual cosa representa 54,6 hm³ més que l'any anterior, el de Contreras 219,2 hm³, 62,0 hm³ menys que l'any previ. En la conca del Túria destaca l'embassament de Benagéber, que ha mantingut un nivell mitjà d'aigua de 112,5 hm³, enfront dels 182,6 hm³ de l'any anterior, mentres que la resta dels embassaments de la conca del Túria han emmagatzemat de mitjana en conjunt 40,7 hm³, volum lleugerament inferior a la quantitat mitjana en 2023 (41,3 hm³).

Els embassaments dels sistemes Marina Baixa i Serpis proporcionen aigua a les àrees meridionals de la província de València i al nord d'Alacant. Durant l'any 2024 la mitjana d'aigua emmagatzemada ha sigut de 10,2 hm³, segons s'observa en el quadre 3.6, la qual cosa ha suposat una disminució de 18,1 hm³ sobre l'any anterior. El aigua embassada en els sistemes Marina Baixa i Serpis durant 2024 ha estat en el seu nivell màxim el gener. Ha mantingut una tendència descendent

fins al mes d'agost, moment en què hi havia tan sols 4,9 hm³ emmagatzemats. A partir d'eixe mes ha començat un moderat ascens fins a aconseguir 8,3 hm³ al desembre, fet que ha suposat el 14,9 % de la seua capacitat (gràfic 3.7).

El sud de la província d'Alacant és proveït pels embassaments de la conca del Segura, amb un volum mitjà d'aigua embassada en 2024 de 230,7 hm³ segons s'observa en el quadre 3.7, cosa que significa una disminució de 104,3 hm³ sobre la mitjana de l'any anterior. El volum d'aigua embassada mes a mes al llarg de 2024 ha seguit una tendència ascendent entre gener i abril. Ha davallat en els següents mesos fins a aconseguir el mínim al setembre, moment en què s'ha invertit la tendència. El mes de desembre ha conclòs amb un percentatge d'ocupació del 21,3 % (gràfic 3.8).

Entre els embassaments que subministren aigua a la zona més meridional de la Comunitat Valenciana destaquen, per la seua dimensió, el de Cenajo que, amb una capacitat de 437,0 hm³ ha mantingut un volum mitjà embassat de 64,8 hm³ i el de Crevillent (amb només 13,0 hm³ de capacitat i un emmagatzematge mitjà en 2024 de 6,7 hm³), per la gran importància que tenen per al territori que proveïxen.

Pel que fa al transvasament Tajo-Segura, té una gran transcendència per al regadiu de la Comunitat Valenciana, atés que la província d'Alacant rep a través d'esta infraestructura aigua dels embassaments de la capçalera del Tajo (sistema Entrepeñas-Buendía, amb una capacitat d'emmagatzematge de 2.518,0 hm³). El volum mitjà acumulat durant 2024 en Entrepeñas-Buendía ha sigut de 1.045,1 hm³, cosa que significar un 41,5 % de la seua capacitat (quadre 3.8). Segons les Regles d'exploració ([Reial decret 773/2014](#)), modificades per l'RD 638/2021, de 27 de juliol de 2021, ([Reial decret 638/2021](#)) el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic va publicar en el *Boletín Oficial del Estado* autoritzacions per a transvasaments destinats als regadius del Segura d'11 ,2 hm³ per al mes de gener. La resta de l'any, en estar en nivell 2 (normalitat hidrològica) ha sigut la Comissió Central d'Exploració de l'Aqüeducte Tajo-Segura l'encarregada d'autoritzar els transvasaments a la conca del Segura. Les quantitats autoritzades han sigut 19 hm³ per als mesos de febrer i abril, 18,2 hm³ el març, 18,9 hm³ al maig i juny, 18,7 hm³ el mes de juliol, 18,5 hm³ en agost i setembre i 19,5 hm³ per als mesos d'octubre, novembre i desembre.

En resum, durant l'any 2024 el percentatge mitjà d'aigua embassada en la conca del Xúquer ha arribat al 49,6 enfront del 65,2 de l'any anterior, mentres que el de la conca del Segura ha davallat del 29,4 en 2023 al 20,2 en 2024.

Quant als embassaments que proveïxen els regadius del transvasament Tajo-Segura, durant l'any 2024 el percentatge d'aigua retinguda ha sigut molt superior al de l'any anterior (gràfic 3.9).